

9.

DEO OPTIMO MAX. UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,*

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
mane discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis decimæ-quartæ
mensis Januarii, anno Domini M. DCC. LXXII.

M. PHILIPPO-ALEXANDRO BACHER,
Doctore Medico, Præfide.

An functionis cuiuslibet causa multiplex?

I.

QUAM admirabilis humani corporis fabrica! Quanto artificio
disposita & concinnata ejus compages! Totius mundi com-
pendium verè dixeris. At leges noſte, quibus regitur; inti-
ma ejus organa retegere; ejus viscera rimari ac introſpicere;
quād arduum! Præclara tamen corporis humani cognitio;
ſpectat illa ad nos maximè, quā tota ferè medendi ars adeò-
que omnium ſalus contineatur. Hinc Physicos Medicosque complures in-

* Auctore M. St. JOIRE, anno 1756.

2

dagandæ partium naturæ , structuræ singulatum peculiari , eam cum cæteris commercio deprehendendo usibulque assignandis studuisse compemus. Ad neodium verum potuerint attingere , seaturi econtrâ ex quorumdam scriptis fons errorum multiplex. Quâ autem ratione tantum in arte medendi graſſatum est malum ? Causa patet : in explicandis functionibus evolvendisque phenomenis , quæ in corpore humano videre est , unicam admisérunt cauſam , arbitrati scilicet hæc omnia ab istâ unicâ causâ posse derivari. Quod si prejudicatis opinionebus minitis addicti plures admisissent cauſas , citius veritas affluisset , nullusque , quantum homini datum est , supersedisset errori locus.

I I.

JU V A T principes functiones breviter percurrere & eum p̄phenomena quædam perstringere leviter. Respiratio dupli motu gaudet , inspiratorio & expiratorio ; priori attrahitur aēr in pulmones ; posteriori ex illis enſtitutus ; utroque præsente vivit animal , absente moritur. Pulmo ut præcipuum respirationis organum , sic sanguini efformando & elaborando necessarium instrumentum. Permeat enim tortuosos pulmonum anfractus & meandros ; unde conquassatur , miscetur , fluidior redditur ac rutilante colorem adipisci-
tur. Circulationem specta : eam dupli motu absolvi deprehendes. Alter à corde , alter vero à arteriis pendet. Hi motus systole & diastroles audiunt. Systole cordis synchrona est diaſtola arteriæ , & vice versa. Sanguis per arterias fluens cuique organo ſecretionis materiam , verbi gratiâ , renibus urinam , testiculis ſemen vehit ac dividit. Nec ab operâ cœſſat nisi per mortem , ſingulis , ferè horis eodem fungens munere. Dum coquit ventriculus , intumescit , incalescit , copioſorem humoris affluum recipit , quem tranſpirationis imminutio ſequitur & aliqua spirandi difficultas ; arteriæ ſuprà ventriculum pulsant validius majorque adeſt faciei rubor. Quid mirum magis , quād ex maris congreſſi cum foemina gignatur homo , uter materni fundo accrescat ; ibi alſeretur foveaturque ? Tunc indurſcunt mammæ , abdomen attollunt , tument genitalia ad definitum tempus. Multa de genere hoc , & præſertim de cæteris ſecretionibus. At quid plura ? Quis ſibi perſuadeat hæc omnia & ſingula unicam tantum cauſam agnoscere ?

I I I.

MO X expositi functionum effectus , aliisque plures , absque ullâ men-
tis contentione noſci queunt , cū ob oculos ponantur. At quād opacâ cægine earum cauſe obvolvuntur ! Vix eas in lucem promere potis est acies ingenii vel acutissima. Cūnam tamen inſit humanae menti , arcana naturæ evolvendi infatia cupidio , mechanismum functionum quoquo modo explicare contendunt Physiologi. Quid profecerint , patebit. Antiqui fa-
cultates occultas , id est , veſiba ſenu ac re proflus inania ſibi animo finixerunt. Recentiores quidam ad hypothefes condendas nimium proni , novi-
tatisque quād veritatis ſtudioſores , proprias propriis functionibus adſcrip-
ferunt cauſas Reciprocos respirationis motus à ſoli muſculorum antagoniſtis
orbatorum contractione oriri Pitcařnius & Bellinius arbitrati ſunt. A folo
aeris pondere , veſiculas pulmonum diſtendentis , cauſam respirationis de-
duxit Malpighius. Quot commenta circa humorum ſecundorum ſecretiones nobis tradiſerunt Physi i Medici ? Sunt qui à fermento vario intra colla-
toria hoſpitante , ſecretionum diverſitatem repellant. Qui ſecretionum cauſam ſolidis tribunt , ii pro variâ ratione pororum diametri , aut vasorum

orificii varios à mole sanguinis separari humores autmant. In explicandâ generationis , digestioñis , chylificationis causa idem sentire Medicos , idem que semper sensisse ne credideris ? Quot capita , tot ferè fuerunt sententiae. At ita tamen conflatum est microcomium , ut ejus partes aliae aliis ad edendos effectus egeant , sibiique mutuo opitulentur. Sic fluentibus per nervos cardiacos spiritibus animalibus cor suos debet motus. Fluunt vero spiritus animales dum à sanguine in ventriculo contento titillantur nervi & in motum aguntur. Sanguis autem per varia corporis diverticula manat indesinenti curfu , dum nervorum ope contrahuntur arteriae. At brevi intrâ nervos , vel dissiparentur vel inertes prorsus evaderent , nisi perpetuò pulsarent arteriae. Hinc omnes omnino corporis partes amico junguntur foedore , adeò in eadem modo effectuum , modo causarum vices gerant. Unde illud Hipocratis ; *Confluxio una , conspiratio una , consentientia omnia ; & aliò : corpus humanum circulus est initio & fine carens.*

I V.

PHYSIOL OGIES placuit in naturales , vitales , & animales dividere functiones. Ex illis aliae pluribus , paucioribus aliae egent instrumentis , sive causis. Pro quâvis unicam sufficere posse , erroneum. Ut autem magis elucescat veritas , quasdam in apricum ponamus. Digestionem , conversionem ingestorum in corporis alimoniam definimus. Quâ vero arte fiat , paucis accipe. Cibi ritè masticati , & variis sucis imbuti ac penetrati in ventriculum delabuntur: Ibi eam subeunt mutationem qua motui , calori , liquoribusque in ipsius cavum affluentibus tribuenda. Per motum intimius miscentur , atteruntur , dividuntur ; per calorem rarefici eorum textura ; per affluentes humores eorum solvitur compages , destruitur configuratio , non ita tamen ut aliquid adhuc de suâ indole non sapiant. Ad istas causas referenda coëstio prima , sive digestio , ceteroquin manca prorsus ac imperfecta sit , necesse est. Dum per pylorus in intestina effluxit materia hæc , jam non coësta fatis est , & quasi moles adhuc indigesta censenda. Sed jugiter in intestinum duodenum appellente bile , & succo pancreatico , brevi in humorum homogeneum , chylum putrâ , convertetur. Aegrâ tamen adhuc connubium iniret cum sanguine chylus , nisi priùs à vasis lacteis absorptus , humore sanguini velut analogo in glandulis meseraicis leniretur. Sic pluribus simul concurrentibus causis , quarum aliae præparant , aliae producunt , aliae tandem opus perficiunt ; ex alimentis educitur succus partium desperditarum reparacioni dicatus. Nulla utique in corpore peragitur functio , qua ut suum fortiantur effectum , pluribus non egeat causis. Bilis in hepate non fieret secretio , nisi priùs sanguis bili secernendæ destinatus in liene dilueretur (nam è liene dilutior egreditur , ut egregie nuper probatum est) & humore pingui ac à venis meseraicis reduce onus foret. Bilis imperfetè secerneretur in hepate , nisi vasis bibulis pars tenuis nimium ac serosa hauireretur.

V.

HUC usque multiplicitudinem causarum ad functiones obeundas probare enixi sumus. Nunc ut validiora stent quæ attulimus argumenta ; una vel altera nobis incumbit solvenda obiectio , quâ nostra potest impugnari sententia. Opponunt positionem nostram naturæ legibus adverfari. Aivnt enim naturam simpliciori modo agere , adeòque multiplex causarum genus ad quâlibet functionem prorsus inutile. At nedum ista difficultas nostram

labefactet sententiam, quinimò eam validius comprobare confirmareque videtur. Nam via simplicior & brevior ea est quæ directè ad scopum tendit, & sine quā obtineri nequit effectus. Nullus autem obtineretur, vel perperam perageretur functio, nisi plures simul concurrent caufæ; in digestione, verbi gratiâ, si adesset tantum tritus, quid inde? Ingestorum moleculara attenuerentur, & in minores particulas subviderentur, chylo producendo minimè idoneas. Quòd si liquores & calorem adjunxeris, exurget tandem chylos ille sincerus renovando sanguini aptus, & vires desperditas resarcitur. Infurgunt etiam & in glandulis unicâ ad secretiones caufâ opus esse afferunt. Pro istâ unicâ causâ humorum in organo analogum affignant. Sed nondum demonstratus est humor iste; an reverâ existat, hærent ac dubitant Medici multi; satius est ergo ad caufas cognitas recurrere, nempè ad motus velocitatem, ad distantiâ organi à centro, ad interiorum illius fabricam. His fulti rationum momentis affirmamus.

Ergo functionis cuiuslibet causa multiplex.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

<i>M. Benjaminus-Michael SO- LIER DE LA ROMILLAIIS.</i>	<i>M. Carolus-Jacobus-Ludov. COQUEREAU.</i>	<i>M. Gaspardus COCHON DU PUY, Regii ordinis Eques, Regis Confiliarius & in Arce maritimâ Rupifortensi Anatomæ & Chirurgia Prof- essor Regius.</i>
<i>M. Claudius LAFISSE.</i>	<i>M. Joannes-Baptista-Michael BUCQUET.</i>	<i>M. Jacobus-Albertus. HAZON.</i>
<i>M. Josephus-Ignatius. GUILLOTIN.</i>	<i>M. Ambrosius-Augustus BELANGER.</i>	<i>M. Claudius-Carolus DEJEAN.</i>

Proponebat Parisiis JOANNES-BAPTISTA JUMELIN,
Constantiensis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Bacca-
laureus, A.R.S.H. 1773. A SEXTA AD MERIDIEM.